

UZASADNIENIE

W pozwie z 5 czerwca 2017 r., skierowanym przeciwko (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W. (dawniej (...) SA Oddział w Polsce), M. F. (1) w związku z wypadkiem komunikacyjnym z 9 marca 2016 r. wniosła o zasądzenie na swoją rzecz od pozwanych in solidum następujących kwot:

- **60.000 zł** odszkodowania wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia 10 marca 2016 r., w tym 32.274 zł tytułem opieki osób trzecich, 563,34 zł zwrot kosztów lekarstw, 500 zł zwrot kosztów dojazdów do placówek medycznych i 23.779,44 zł w związku wyłożeniem z góry sumy niezbędnej na koszty leczenia;

- **1.500 zł** renty płatnej do 5 dnia każdego miesiąca wraz z odsetkami ustawowymi w razie uchybienia płatności którejkolwiek z rat, w tym 342 zł z tytułu częściowej utraty zdolności do pracy i 1.158 zł z tytułu zwiększenia potrzeb, począwszy od sierpnia 2017 r.;

- **50.000 zł** zadośćuczynienia wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od 5 czerwca 2017 do dnia zapłaty;

nadto ustalenie odpowiedzialności T. G. za szkody mogące powstać w przyszłości oraz zasądzenie od pozwanych solidarnie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

(pозew – k. 3- 8, pismo k. 164, pismo – k. 224-228)

Na rozprawie poprzedzającej zamknięcie rozprawy pełnomocnik z urzędu powódki wniósł o przyznanie mu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powódce z urzędu, oświadczając iż nie zostały one pokryte w żadnej części.

W odpowiedzi na pozew (...) S.A. z siedzibą w W. wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych i uiszczonyj opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

(odpowiedź na pozew – k. 84-89)

Na rozprawie w dniu 9 października 2017 r. T. G. wniósł o oddalenie powództwa.

(stanowisko procesowe pozwanego – e.protokół, k. 217-217 v., adnotacja od 00:03:05)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 9 marca 2016 r. pod przedsiębiorstwem (...) znajdującym się na odcinku drogi ze Z. do A. Ł. doszło do zdarzenia, w którym poszkodowana została powódka M. F. (1). Pozwany T. G. przez nieuwagę zatrzasnął drzwi samochodu marki M. (...) o nr rej. (...) na lewej dłoni powódki, w czasie, gdy ta wysiadła z pracującego samochodu. Powódka wysiadając chwyciła za słupek auta, a pozwany nie zauważył tego. Do zdarzenia doszło w trakcie rozładunku skrzynek z jabłkami, które przywieźli wolontariusze z Fundacji (...). T. G. ubezpieczony był od odpowiedzialności cywilnej w pozwanym zakładzie ubezpieczeń. (wyjaśnienia informacyjne powódki potwierdzone jej zeznaniami – e.protokół, k. 221, adnotacja 01:41:25; k. 641, adnotacja 00:22:02; wyjaśnienia informacyjne pozwanego potwierdzone jego zeznaniami – e-protokół, k. 221 v., adnotacje: 01:47:49, 01:53:53; k. 641 v., adnotacja 00:38:11, zeznania świadka W. K. – e.protokół, k. 219, adnotacje: 00:35:48, 00:43:21, 00:47:01, zeznania świadka B. Z. – e.protokół, k. 219 v., adnotacja 00:50:19)

Na miejscu zdarzenia pracownica przedsiębiorstwa opatrzyła rękę powódki. Następnie pozwany zawiózł powódkę do szpitala (...). Na Izbie Przyjęć rozpoznano wieloodłamowe otwarte złamanie paliczka dalszego palca IV ręki lewej z podejrzeniem uszkodzenia aparatu wyprostnego. Zlecono konsultację ortopedyczną i wykonano RTG. Wykonano

jałowy opatrunek uciskowy i zlecono przewiezienie powódki do szpitala (...) w Ł. na Oddział (...) Ręki celem dalszego leczenia.

(zeznania świadka W. K. – e.protokół, k. 219, adnotacje: 00:35:48, karta informacyjna – k. 32)

Na Oddziale Chirurgii Ręki w szpitalu (...) w Ł. powódka przebywała od 9 do 10 marca 2016 r., gdzie została poddana stabilizacji wewnętrznej drutem Kirschnera złamania paliczka dystalnego palca IV ręki lewej oraz chirurgicznie opracowano ranę poprzez założenie szwów zbliżających. Kończynę unieruchomiono w szynie gipsowej. W następnym okresie powódka leczyła się w Poradni Ortopedycznej. Zalecono wsparcie farmakologiczne.

(karta informacyjna – k. 33, skierowanie – k. 35, historia choroby – k. 34-36, faktury – k. 25, k. 30, k. 125-126)

W dniu 14 czerwca 2016 r. powódkę przyjęto w trybie ostrym na Oddział Chirurgii Ręki Szpitala (...) w Ł. z rozpoznaniem CRPS typ 1 – zespół bólu regionalnego. Włączono leczenie farmakologiczne i usprawniające poprzez zabiegi pola magnetycznego, ćwiczenia czynne oraz blokadę splotu ramiennego. Uzyskano niewielką poprawę ruchomości palców, przy utrzymujących się zaburzeniach czucia palców. 1 lipca 2016 r. powódkę wypisano w stanie ogólnym dobrym i miejscowym średnim, celem dalszego leczenia w warunkach Oddziału Rehabilitacyjnego w Szpitalu im. (...) w trybie planowym.

(karta informacyjna – k. 39-40, skierowanie do szpitala – k. 41)

W okresie od 7 do 28 lipca 2016 r. powódka przebywała w Oddziale Rehabilitacji Ortopedycznej i Pourazowej w Szpitalu im. (...) w Ł.. Wypisana została z rozpoznaniem Zespołu Sudecka ręki lewej po złamaniu paliczka dystalnego palca IV ręki lewej. W dalszym okresie powódka była poddawana hospitalizacji w związku z powikłaniem zespołem Sudecka.

U powódki występowały schorzenia współistniejące jak: nadciśnienie tętnicze, niedoczynność tarczycy i dysfunkcje kręgosłupa.

(karta informacyjna – k. 42-43, karta informacyjna – k. 44)

Powódka doraźnie uczęszczała do psychiatrii. Przyjmowała ziołowe tabletki Persen Forte. Jednak nie podjęła terapii psychologicznej ani psychiatrycznej. Nie stosowała maści, bo bardziej bolała ręka.

(zeznania powódki – e.protokół, k. 641, adnotacje: 00:22:02, 00:28:21)

W wyniku wypadku komunikacyjnego z 9 marca 2016 r. powódka w ocenie ortopedycznej doznała złamania otwartego paliczka dystalnego palca IV ręki lewej powikłanego powstaniem zespołu Sudecka ręki lewej z upośledzeniem funkcji. Zespół Sudecka to schorzenie stabilne – brak możliwości rozwoju polegający na istotnym pogorszeniu, jednak bez możliwości istotnej poprawy. Zespół nie powoduje innych schorzeń ręki. Nie ma możliwość operacyjnego leczenia zespołu.

Jakakolwiek samoistna choroba powódki, w ocenie ortopedycznej, która miałaby wpływ na doznane obrażenia i powikłania powstałe w trakcie leczenia tych obrażeń nie jest znana.

(opinia biegłego ortopedy – k. 486-490, uzupełniająca opinia pisemna biegłego ortopedy – k. 611-12)

Z punktu widzenia psychologii powódka przed przebyciem urazu ręki lewej ujawniała skłonności do reagowania nadmiernym napięciem i obniżeniem nastroju na problemy życiowe i zdrowotne.

(opinia biegłego psychologa – k. 512)

W związku z wypadkiem z 9 marca 2016 r. u powódki, w ocenie psychiatrycznej, rozwinęła się adekwatna, prawidłowa reakcja afektywna, która nie spowodowała przekroczenia zdolności adaptacyjnych ustroju, a co za tym idzie nie

przyczyniła się do powstania u powódki żadnych, symptomatycznych zaburzeń psychopatologicznych. Dotychczasowe wizyty powódki w poradni zdrowia psychicznego miały charakter konsultacyjny a nie leczniczy.

(opinia biegłego psychiatry – k. 537-562, uzupełniająca opinia ustna biegłego psychiatry – k. 640 v., adnotacje: 00:07:12, 00:09:58)

Rozmiar cierpień fizycznych powódki w związku z wypadkiem, w ocenie ortopedycznej, był znacznego stopnia i utrzymywał się w tym nasileniu przez okres roku po wypadku, następnie osiągnął poziom umiarkowany.

W ocenie psychologicznej wypadek w początkowym okresie mógł powodować cierpienie psychiczne o znacznym nasileniu, aktualnie umiarkowane.

(opinia biegłego ortopedy – k. 486-490, opinia biegłego psychologa – k. 512)

Trwały uszczerbek na zdrowiu związany z wypadkiem wyniósł z punktu widzenia ortopedii u powódki **13 %**, w tym 3% - dla uszkodzenia palca III (pkt 141 b), 5% dla uszkodzenia palca IV (pkt 141 c) i 5% dla uszkodzenia palca V (pkt 141 c). Stopień użyteczności ręki lewej powódki jest znacznie upośledzony, nie powoduje przy tym całkowitej jej bezużyteczności brak upośledzenia funkcji palców I i II – palców wiodących przy ocenie użyteczności ręki.

W ocenie psychiatrycznej powódka nie doznała uszczerbku na zdrowiu w związku z przedmiotowym wypadkiem.

(opinia biegłego ortopedy – k. 486-490, opinia biegłego psychiatry – k. 537-562)

W ocenie ortopedycznej, skutki wypadku powodowały konieczność stosowania leków przeciwbólowych i naczynioszerzących, których koszt kształtuje się w granicach 30-50 zł miesięcznie. Po zabiegu operacyjnym w marcu 2016 r. zachodziła konieczność stosowania antybiotyku, którego koszt kształtuje się w granicach 20 zł.

Powódka wymaga zabiegów w poradni rehabilitacyjnej, co jest możliwe w ramach NFZ – dwa razy do roku.

Nasilenie skłonności w ocenie psychologicznej wymagało w przeszłości jak i teraz leczenia terapeutycznego i psychiatrycznego, co możliwe jest w ramach ubezpieczenia NFZ.

Obrażenia doznane w wypadku w dniu 9 marca 2016 r. powodowały w ocenie ortopedycznej przez okres 6-8 miesięcy znaczne utrudnienia życia codziennego, powódka w tym czasie wymagała pomocy osób trzecich w wymiarze 3-4 godzin dziennie. Zakres tej pomocy w późniejszym okresie zmniejszył się i do chwili obecnej wynosi 1-2 godziny dziennie.

(opinia biegłego ortopedy – k. 486-490, opinia biegłego psychologa – k. 512, ustna opinia uzupełniająca biegłego psychologa – e. protokół, k. 617 v.-618, adnotacje: 00:12:53, 00:23:09)

W ocenie ortopedycznej proces zasadniczego leczenia ortopedycznego uległ zakończeniu, jednak powódka wymaga leczenia usprawniającego oraz stosowania leków przeciwbólowych i przeciwzakrzepowych. Stan zdrowia powódki jest utrwalony i nie można oczekiwać istotnych zmian. Przywrócenie pełnej sprawności ręki lewej jest niemożliwe.

(opinia biegłego ortopedy – k. 486-490)

Przed wypadkiem powódka w okresie od 9 marca 2015 r. do 3 marca 2016 r. pobierała świadczenie rehabilitacyjne równe minimalnemu wynagrodzeniu. Po wypadku powódka nie podjęła zatrudnienia, a następnie od 11 maja 2016 r. do 30 września 2016 r. posiadała status osoby bezrobotnej z prawem do zasiłku w wysokości 120%. Decyzją datowaną na dzień 6 października 2016 r. orzeknięto o utracie przez powódkę statusu osoby bezrobotnej oraz zasiłku z dniem 5 października 2016 r. Wobec stanu narządu ruchu powódki, lekarz orzecznik ZUS, stwierdził częściową niezdolność do pracy do dnia 31 października 2016 r., która istniała w dniu 1 października 2016 r. Ostatecznie decyzją z dnia 30 listopada 2016 r. ZUS przyznał powódce rentę w wysokości 1.767,90 zł. Orzeczenia lekarskie i decyzje były ponawiane.

(informacja PUP – k. 464, decyzja ZUS – k. 15, zaświadczenie ZUS – k. 62, decyzja – k. 64, orzeczenia – k. 63-64, k. 479)

Powódka przed wypadkiem była samodzielna, czasowo pozostawała w zatrudnieniu, wspierała syna w wychowywaniu wnuczki i pracowała jako wolontariusz w fundacji (...), chodziła do kina i teatru. Od kilku lat samodzielnie opiekowała się mężem, który wymaga wsparcia w ubieraniu, myciu, karmieniu oraz czynnościach higienicznych. Po wypadku nie odzyskała sprawności. Pomagała jej matka B. G.. Obecnie potrzebuje pomocy przy ubieraniu, czesaniu, myciu głowy czy sprzątaniu. Nie może sprawować opieki nad mężem, w czym wyręcza ją jej matka i syn. Pomagają wolontariusze z fundacji. Obecnie stara się mało wychodzić, wstydzi się wyglądu ręki, straciła energię i zapał.

(zeznania świadka M. F. (2) – e.protokół, k. 218, adnotacje: 00:16:14, 00:22:02, 00:26:54, 00:33:42, zeznania świadka B. Z. – e.protokół, k. 219 v., adnotacja 00:50:19, zeznania świadka B. G. – e.protokół, k. 220-220 v., adnotacje: 01:19:16, 01:23:35, 01:30:25, zeznania powódki – e.protokół, k. 641, adnotacje: 00:22:02, 00:26:58, 00:28:21)

Powódka zgłosiła szkodę pozwanemu ubezpieczycielowi w dniu 16 marca 2016 r. Po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego pozwany wobec nieuzupełnienia przez powódkę dokumentacji uznał, że brak jest podstaw do uznania roszczeń w zakresie ubezpieczenia NNW i wypłaty świadczenia.

(kserokopia akt szkodowych – k. 100-136)

Pismem doręczonym 30 stycznia 2017 r., powódka wezwała pozwanego T. G. do zapłaty kwoty 80.000 zł, na którą składają się 30.000 zł odszkodowania oraz 50.000 zł zadośćuczynienia wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od 10 marca 2016 r. do dnia zapłaty.

(wezwanie do zapłaty wraz z potwierdzeniem odbioru – k. 50-54)

W ramach prowadzonego postępowania likwidacyjnego przez ubezpieczyciela Fundacji (...) powódka otrzymała kwotę 1.800 zł odszkodowania.

(pismo – k. 46)

Sąd ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie wskazanych dowodów, opinii biegłych oraz załączonych dokumentów, zeznań świadków i stron.

W zakresie stanu zdrowia powódki i jego związku przyczynowego z wypadkiem sąd oparł się przede wszystkim na przeprowadzonych w sprawie dowodach z opinii biegłych, zwłaszcza ortopedy. Biegły ortopeda wykluczył aby jakkolwiek samoistna choroba powódki miała wpływ na doznane obrażenia i powikłania powstałe w trakcie leczenia tych obrażeń. Natomiast biegła z zakresu psychologii wskazała, że powódka przed przebyłym urazem ręki lewej ujawniała skłonności do reagowania nadmiernym napięciem i obniżeniem nastroju na problemy życiowe (choroba męża) i zdrowotne, co ostatecznie potwierdziła biegła z zakresu psychiatrii.

Sąd oddalił wniosek strony pozwanej o zwrócenie się do NFZ o wskazanie placówek, w których leczyła się powódka, bowiem przeprowadzenie wskazanego dowodu nie wpłynęłoby na istotne kwestie rozstrzygnięcia, a nadto zmierzałoby na przedłużenie postępowania. Sąd zgromadził całą dokumentację medyczną, w której powódka leczyła się po wypadku.

Za niewiarygodne Sąd uznał zeznania pozwanego G. w zakresie w jakim on twierdził, że drzwi samochodowe się za nim zatrzasnęły, a powódka podłożyła dłoń specjalnie, bowiem zeznania nie znajdują potwierdzenia w pozostałym zgromadzonym materiale dowodowym w sprawie, nadto stoją w sprzeczności z informacyjnymi wyjaśnieniami pozwanego, które co znamienne potwierdził swoimi zeznaniami.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo podlegało uwzględnieniu w części.

W niniejszej sprawie powódka dochodziła roszczeń związanych z wypadkiem, jakiemu uległa w dniu 9 marca 2016 r. Powódka wykazała, że przyczyną zdarzenia było przytraśnięcie drzwiami samochodowymi palców lewej dłoni w czasie, gdy wysiadała z pojazdu.

Pozwani nie kwestionowali odpowiedzialności, a jedynie zakres roszczeń.

Podstawy odpowiedzialności pozwanego T. G. należy upatrywać zatem w przepisach art. 436 k.c., natomiast (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W., wobec tego, że pozwany T. G. w chwili zdarzenia był objęty ubezpieczeniem od odpowiedzialności cywilnej w tym Towarzystwie (...) – w art. 822 k.c.

Odpowiedzialność przewidziana w przepisie art. 436 § 1 k.c., podobnie jak odpowiedzialność prowadzącego przedsiębiorstwo lub zakład wprawiane w ruch za pomocą sił przyrody, oparta jest o zasadę ryzyka. Dla odpowiedzialności posiadacza mechanicznego środka komunikacji zbędne jest zatem rozważanie, czy można mu przypisać zawinienie, a co za tym idzie – odpowiedzialności tej nie wyłącza przeprowadzenie dowodu braku jego winy. Natomiast na poszkodowanym spoczywa ciężar dowodu jedynie co do powstania, charakteru i wysokości szkody oraz co do istnienia związku przyczynowego między ruchem mechanicznego środka komunikacji a tą szkodą. Dowód występowania okoliczności egzoneracyjnych przeprowadzić musi posiadacz środka komunikacji, zgodnie z ogólną regułą z art. 6 k.c.

Na gruncie rozpoznawanej sprawy nie ma wątpliwości, że do wypadku doszło w trakcie wysiadania powódki z samochodu pozostającego w ruchu, bowiem ruch mechanicznego środka komunikacji ma miejsce zasadniczo od chwili włączenia silnika, aż do planowanego zakończenia jazdy, w tym też przez okres wsiadania, wysiadania z pojazdu, krótkotrwałego postoju nawet z wyłączonym silnikiem. Przeprowadzone postępowanie dowodowe, zdaniem Sądu, nie pozostawia wątpliwości, co do przypisania odpowiedzialności pozwanemu T. G.. Powódka wykazała poprzez przesłuchanie stron, świadków oraz przeprowadzenie dowodu z dokumentów i opinii biegłych, zwłaszcza biegłego ortopedy, że to T. G. zatrzasnęła drzwi na jej dłoni oraz że wszelkie wynikające z tego zdarzenia następstwa pozostają w związku przyczynowym. Pozwany G. w początkowym okresie po wypadku przyjmowała odpowiedzialność za jego wynik. Zawiózł powódkę do szpitala, interesował się jej losem. Dopiero w późniejszym okresie zaprzestał interesować się losem powódki.

W zakresie żądania zapłaty zadośćuczynienia, podnieść należy, iż zgodnie z przepisem art. 445§1 k.c. w zw. z art. 444§1 k.c. w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę. Na skutek przedmiotowego wypadku powódka doznała złamania otwartego paliczka dystalnego palca IV ręki lewej powikłanego powstaniem zespołu Sudecka ręki lewej z upośledzeniem funkcji. Doznane w wypadku obrażenia skutkowały wystąpieniem u powódki trwałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości 13%. Pomimo fakultatywnego charakteru zadośćuczynienia, okoliczności konkretnej sprawy uzasadniają, w ocenie sądu, przyznanie go powódce. Należy tu podkreślić, iż ustalając wysokość zadośćuczynienia, sąd w żaden sposób nie jest związany procentowym uszczerbkiem na zdrowiu ustalonym przez biegłego lekarza. Ta okoliczność ma jedynie dać pewną wskazówkę co do wielkości zadośćuczynienia, lecz w żaden sposób jej nie przesądza. Ustalając wysokość zadośćuczynienia sąd zważył na stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu, będącego następstwem wypadku (13%) oraz ujemne doznania samemu wypadkowi towarzyszące, to iż powódka wymagała opieki, była przez pewien czas unieruchomiona w opatrunku gipsowym, a także, że stan powódki powikłał się wystąpieniem zespołu Sudecka, który w konsekwencji doprowadza do stopniowego zaniku mięśni i ubytku kości, wznaga ból w obrębie kończyny i nie podlega reoperacji. Sąd uwzględnił także okoliczność tego typu, że rokowania powódki w ocenie ortopedycznej nie są pomyślne, bowiem stan zdrowia powódki jest utrwalony i nie można oczekiwać istotnych zmian, natomiast przywrócenie pełnej sprawności ręki lewej jest niemożliwe. W dalszej kolejności Sąd uznał także ograniczenia powódki w zakresie sprawowania opieki bezpośredniej nad mężem i dolegliwości psychiczne jakich z tego powodu doznaje, a także dyskomfortu jakiego doznaje wobec upośledzonej ruchowo ręki, co zwłaszcza dla kobiety, stanowi znaczące obciążenie. Z drugiej strony trzeba mieć także na uwadze,

że powódka pomimo niesprawności palca III, IV, V lewej dłoni może operować dłonią, choć w ograniczonym zakresie palca I i II, co przy praworęczności powódki stanowi oczywiście dysfunkcję, jednakże nie wyłącza jej całkowicie z aktywności. Co istotne powódka nie doznała uszczerbków w sferze psychicznej, a występujące u powódki skłonności depresyjne ujawniły się jeszcze przed wypadkiem, co znamienne powódka do chwili obecnej nie zdecydowała się na podjęcie jakiegokolwiek terapii, pomimo wyraźnych ku temu wskazań i uczęszczania na doraźne wizyty psychiatryczne. Rozważając te okoliczności sąd uznał, że odpowiednim dla niej zadośćuczynieniem będzie z tego tytułu kwota 30.000 zł. Ustalenie zadośćuczynienia w tej wysokości uwzględnia jego kompensacyjny charakter, przedstawiając ekonomicznie odczuwalną wartość i nie jest nadmierne w stosunku do aktualnych stosunków majątkowych społeczeństwa. Uwzględniając zgłoszone roszczenie jedynie w tym zakresie, oddalono je w pozostałej części jako nadmiernie wygórowane.

Żądanie zasądzenia odszkodowania (renty wyrównawczej i renty na przyszłość) znajduje podstawę prawną w przepisie art. 444 § 1 i 2 k.c., według którego w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty. Na żądanie poszkodowanego zobowiązany do naprawienia szkody powinien wyłożyć z góry sumę potrzebną na koszty leczenia, nadto jeżeli zwiększyły się potrzeby poszkodowanego może on żądać od zobowiązanego do naprawienia szkody odpowiedniej renty. Podnieść trzeba na wstępie, iż przyznanie renty z tytułu zwiększonych potrzeb na podstawie art. 444 § 2 k.c. nie jest uzależnione od wykazania, że poszkodowany te potrzeby faktycznie zaspokaja i ponosi związane z tym wydatki. Do przyznania renty z tego tytułu wystarcza samo istnienie zwiększonych potrzeb jako następstwo zdarzenia szkodzącego. Nie ulega jednakże wątpliwości, iż to na stronie powodowej spoczywa procesowy ciężar udowodnienia zaistnienia tychże zwiększonych potrzeb, wystąpienia kosztów oraz ich wysokości (art. 6 k.c.). Ostatecznie powódka wniosła o zasądzenie na jej rzecz odszkodowania w łącznej wysokości 60.000 zł, na którą składały się koszty opieki osób trzecich (32.274 zł), wydatków na leczenie (563,34 zł), koszty dojazdów do placówek medycznych (500 zł) i sumę potrzebną na koszty leczenia (23.779,44 zł).

W rozpoznawanej sprawie, na skutek wypadku z dnia 9 marca 2016 r. u powódki powstały zwiększone potrzeby w zakresie konieczności ponoszenia wydatków na opiekę osób trzecich oraz wydatków na leki.

Koszt uzasadnionej, w świetle opinii biegłego opieki, odpowiadał kwocie ustalonej przy uwzględnieniu zakresu tej pomocy – ściśle przez biegłego ortopedę (biegły stwierdził, że przez okres 6-8 miesięcy powódka wymagała pomocy przez 3-4 godziny dziennie, następnie w późniejszym okresie do chwili obecnej wynosi 1-2 godziny dziennie) i obowiązujących w tym czasie stawek PKPS. Jako miarodajne do oceny kosztów opieki przyjęte zostały przez Sąd stawki stosowane przez PKPS, które w okresie od 10 marca do grudnia 2016 r. wynosiła 11 zł/1h, od stycznia 2017 r. do sierpnia 2017 r. – 18,60 zł/1h. Stawki te stosowane są na rynku usług opiekuńczych i to przez stowarzyszenie charytatywne, nie ma zatem podstaw do twierdzenia, iż są one zawyżone. Istnienie zwiększonych potrzeb musi powodować zasądzenie odszkodowania (renty) w wysokości ustalonej w oparciu o ceny rynkowe. Takimi cenami, jak to zostało już powiedziane, są stawki stosowane przez PKPS.

W okresie, w którym powódce niezbędna była pomoc osób trzecich koszty opieki wyniosły łącznie 19.032 zł – tj. 240 dni (od 10 marca –grudnia 2016 r.) x 4h x 11zł/1h = 10.560 zł + 30 dni (grudzień 2016 r.) x 2hx11 zł/1h = 660 zł + 210 dni (od stycznia do sierpnia 2017 r.) x 2h x 18,60 zł/1h = 7.812 zł

Koszt stosowanych leków, zweryfikowany pozytywnie dowodem z opinii biegłego ortopedy, wynosił w granicach 30-50 zł miesięcznie. Po zabiegu operacyjnym zachodziła konieczność stosowania antybiotyku, którego koszt to ok. 20 zł. Niewątpliwie zaś u powódki przez cały okres po wypadku i nadal zachodzi konieczność stosowania medykamentów, zwłaszcza przeciwbólowych, których koszt biegły zweryfikował na powyżej wskazanym poziomie. Sąd uśredniając wskazane przez biegłego koszty leków, przyjął, że koszty te kształtowały się na poziomie ok. 40 zł miesięcznie, co ostatecznie dało możliwość przyznania powódce z tego tytułu żądanej kwoty 563,34 zł.

Reasumując powyższe rozważania, łącznie tytułem odszkodowania Sąd zasądził od strony pozwanej powódce kwotę 19.595,34 zł (19.032 zł + 563,34 zł). Za nieudowodnione Sąd uznał pozostałe żądania pozwu w zakresie wyższym

aniżeli uznana przez Sąd (19.595,34 zł). Strona powodowa nie wykazała także, aby poniosła, żądanej wysokości, koszty przejazdów w związku z leczeniem. Nadto nie wykazała, aby zachodziły okoliczności tego rodzaju, które uzasadniałyby zasądzenie od strony pozwanej kwoty „z góry” na pokrycie kosztów jej leczenia. Nawet gdyby powódka zaproponowała materiał dowodowy na poparcie swojego żądania w tym zakresie, to trzeba się liczyć z tym, że obowiązek odszkodowawczy obejmuje wyłącznie wydatki celowe (uzasadnione). Weryfikacja celowości (zasadności) ich poniesienia może przy tym dotyczyć nie tylko wysokości wydatków poszkodowanego, ale i rodzaju. Podmiot odpowiadający za wynikającą z deliktu szkodę spowodowaną uszkodzeniem ciała lub wywołaniem rozstroju zdrowia, nie jest więc zobowiązany do naprawienia szkody majątkowej w postaci tych wydatków poszkodowanego, które nie mogą być uznane za uzasadnione i celowe, np. kosztów leczenia, które – biorąc pod uwagę aktualny stan wiedzy medycznej – nie daje szans na poprawę stanu zdrowia poszkodowanego. Wobec powyższego Sąd powództwo oddalił w tym zakresie.

W zakresie żądania renty na przyszłość, wskazać należy, że koszt leczenia powódki związany z leczeniem przeciwbólowym wynosi ok. 40 zł miesięcznie. Nadto powódka wymaga opieki osób trzecich w wymiarze 2 h dziennie, co przy uwzględnieniu stawki 18,60 zł PKPS daje możliwość zasądzenia renty z tytułu zwiększonych potrzeb w żądanej kwocie 1.158 zł miesięcznie od 1 sierpnia 2017 r. i na przyszłość płatną do 5 dnia każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat.

Powódka domagała się również zasądzenia kwoty 342 zł miesięcznie tytułem renty wyrównawczej za utracone dochody. Szkada wyraża się tu różnicą między zarobkami, jakie poszkodowany osiągnąłby w okresie objętym rentą, gdyby nie doznał uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia (hipotetyczne zarobki), a zarobkami jakie może realnie osiągnąć bez zagrożenia swojego stanu zdrowia. W niniejszej sprawie powódka nie wykazała jednak szkody, bowiem w okresie poprzedzającym wypadek powódka posiadała status osoby bezrobotnej i pobierała świadczenie rehabilitacyjne. W świetle zgromadzonego materiału dowodowego, zdaniem Sądu jest wysoce prawdopodobne, że powódka gdyby nie doznała wypadku, to nie wróciłaby do pracy zawodowej, a zajęłaby się mężem, który wymagał kompleksowej opieki i pomocy w życiu codziennym. Zważając na powyższe, wobec nie wykazania okoliczności uzasadniających zasądzenie renty wyrównawczej, Sąd powództwo i w tym zakresie oddalił.

Sąd ustalił też, zgodnie z żądaniem strony powodowej, odpowiedzialność pozwanego za skutki wypadku, mogące ujawnić się w przyszłości. Zgłoszone w tym zakresie żądanie oparte jest na art. 189 k.p.c., a powódka ma interes prawny w takim ustaleniu odpowiedzialności pozwanego. Szkody na osobie nie zawsze powstają jednocześnie ze zdarzeniem, które wywołało uszkodzenie ciała. Poszkodowany z reguły nie może w chwili wszczęcia procesu dochodzić wszelkich roszczeń, jakie mogą mu przysługiwać z określonego stosunku prawnego. Następstwa uszkodzenia ciała są, bowiem z reguły wielorakie i zwłaszcza w wypadkach cięższego uszczerbku, wywołują niekiedy skutki, których rozmiaru, ani chwili powstania nie można dokładnie określić ani przewidzieć, gdyż są one zależne między innymi od indywidualnych właściwości organizmu, osobniczej wrażliwości, przebiegu leczenia i rehabilitacji. Przy uszkodzeniu ciała lub doznaniu rozstroju zdrowia poszkodowany może określić podstawę żądanego odszkodowania tylko w zakresie tych skutków, które się już ujawniły, nie może natomiast wskazać tych dalszych następstw wyrządzonej szkody, które jeszcze nie wystąpiły, choć jest to prawdopodobne w przyszłości. W przedmiotowej sprawie rokowanie powódki, co do stanu lewej dłoni powikłanego zespołem Sudecka uzasadnia ustalenie odpowiedzialności strony pozwanej za skutki wypadku z dnia 9 marca 2016 r. mogące ujawnić się u powódki w przyszłości.

W zakresie żądania zasądzenia odsetek Sąd zważył, iż stosownie do przepisu art. 481 § 1 k.c., jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia choćby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik nie ponosi odpowiedzialności. Istotne jest, więc ustalenie momentu, w którym dłużnik opóźnił się ze spełnieniem świadczenia. Termin spełnienia świadczenia przez dłużnika, którym jest zakład ubezpieczeń, w ramach ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych, oznaczony jest przez przepis art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczeń Komunikacyjnych (DZ. U. 2003, nr 124, poz. 1152 z późn. zm.) – zakład wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni, licząc od dnia otrzymania zawiadomienia o szkodzie. W przedmiotowej sprawie z uwagi na fakt, że powódka otrzymała wypłatę świadczenia z NNW w wysokości

1.800 zł, jednakże nie zgłosiła wcześniej szkody z OC, to zasadnym było zasądzenie na jej rzecz odsetek ustawowych od dnia 14 sierpnia 2017 r. tj. licząc 30 dni od daty doręczenia pozwu pozwanemu Towarzystwu (...), natomiast powódka, doręczonym w dniu 30 stycznia 2017 r. pismem, wezwała pozwanego T. G. do zapłaty żądanej kwoty, zatem z uwagi na to, iż pozwany świadczenia nie spełnił, to pozostaje on w opóźnieniu od dnia 31 stycznia 2017 r. i od tego dnia Sąd zasądził odsetki.

O kosztach procesu Sąd rozstrzygnął w oparciu o przepis art. 100 k.p.c. przy zastosowaniu art. 102 k.p.c. Ponieważ powódka wygrała sprawę do kwoty 63.492 zł przy żądaniu pozwu na kwotę 128.000 zł powinna ponieść koszty postępowania w 50,4%. Biorąc jednak pod uwagę jej sytuację rodzinną, majątkową i zdrowotną, należało uznać, że zachodzi szczególnie uzasadniony wypadek uzasadniający nieobciążanie powódki kosztami postępowania w żadnej części.

Nieuiszczone koszty sądowe w sprawie wyniosły 9.467,67 zł. Zgodnie z art. 113 ust. 1 u.k.s.c. takimi kosztami sąd w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji obciąży przeciwnika, jeżeli istnieją ku temu podstawy, przy odpowiednim zastosowaniu zasad obowiązujących przy zwrocie kosztów procesu. W niniejszej sprawie będzie to zatem zasada wyrażona w art. 100 zd. 1 k.p.c., co oznacza, że na stronie pozwanej ciąży obowiązek zapłaty 49,6% nieuiszczonych kosztów sądowych. W związku z powyższym, Sąd obciążył solidarnie stronę pozwaną kwotą 4.696 zł płatną na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Łodzi.

Na podstawie art. 113 ust. 4 u.k.s.c. Sąd odstąpił od obciążenia powódki pozostałymi nieuiszczonymi kosztami. Biorąc pod uwagę okoliczności tożsame do wskazanych wyżej Sąd uznał, że zachodzi szczególnie uzasadniony wypadek, o którym mowa w tym przepisie.

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej pozwanej z urzędu Sąd orzekł w oparciu o § 8 ust. 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (Dz.U.2016.1715 z dnia 2016.10.18) uwzględniając stawkę należnego podatku od towarów i usług w wysokości 23%. Wobec powyższego Sąd przyznał radcy prawnemu A. P. wynagrodzenie w kwocie 4.428 zł i nakazał wypłacić tę kwotę ze Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Łodzi.

Na podstawie art. 84 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. (t.j. Dz. U. 2010 r., nr 90, poz. 594 z późn. zm.) o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, Sąd nakazał wypłacić ze Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Łodzi, na rzecz pozwanego Towarzystwa kwotę 168,36 zł z tytułu zwrotu niewykorzystanej zaliczki uiszczonyj na poczet wydatków zaksięgowanej pod poz. 2411171294.